

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 1562
Tarih : 14.12.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 14/12/2021 16:15
Sayı: E-120.10-
0928464

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) uzun zamandır açıkladığı verilerin şaibeli olması ile gündemde yer almaktadır. Derinleşen ekonomik krizin görünmez kılınması için verilerin değiştirildiği, şeffaf davranılmadığı algısı her geçen gün toplum içerisinde yer almakta, meslek örgütleri ve işin ehli kesimler tarafından bu verilerin gerçeği yansıtmadığı kamuoyu ile paylaşılmaktadır. TÜİK'in kamu sorumluluğunu yerine getirirken görev ve sorumlulukları çerçevesinde davranıp davranmadığı, verileri olduğundan farklı yansıtarak kamuoyunu yanıltıp yanıltmadığını gözler önüne serebilmek amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri göre Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

Semra Güzel

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Kendisini "Türkiye'nin Bilgi Kaynağı" olarak lanse eden ve ülkenin toplumsal, sosyal, ekonomik verilerini paylaşma sorumluluğu olan TÜİK şaibelerle anılmaktadır. Derinleşen ekonomik kriz içerisinde TÜİK'in şeffaf davranmadığı, yayınladığı verilerin gerçeği yansıtmadığı toplum algısında her geçen gün yayılmaktadır.

Toplumda artan bu algının temel sebebi verilerdeki çelişkilerdir. Bu çelişkilerden bazıları;

TÜİK Eylül 2021 Hanehalkı İşgücü Araştırması (HİA) sonucuna göre mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranı yüzde 11,5, mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsizlik oranı (âtlı işgücü) ise yüzde 21,9 seviyesinde gerçekleşti. TÜİK'e göre Türkiye genelinde mevsim etkisinden arındırılmış 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2021 Eylül ayında bir önceki aya göre 70 bin kişi azalarak 3 milyon 794 bin kişi oldu. DİSK-AR tarafından hesaplamaya göre ise mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsiz sayısı Eylül 2021'de 7 milyon 870 bin kişi olarak gerçekleşti.

TÜİK ve İŞKUR'un işsiz sayıları arasında uçurum var. İŞKUR'a göre Eylül 2021'de kayıtlı işsiz sayısı bir yılda 219 kişi artarken TÜİK'e göre 160 bin azalmıştır. İŞKUR ve TÜİK verileri arasındaki yıllık fark 379 bin kişidir.

İşsizlik verilerindeki bu çelişkiler enflasyon verilerine de yansımıştır. TÜİK'e göre Kasım ayı enflasyon oranı geçen yılın Kasım ayına oranla yüzde 21.31 artmış. Fakat Enflasyon Araştırma Grubu enflasyonun geçen senenin Kasım ayına oranla yüzde 58.65 arttığını belirtmiştir. Yine TÜİK Kasım ayında bir önceki aya göre enflasyonun yüzde 3.51 oranında arttığını söylemiştir. Ekim ayında kur yüz 7, Kasım ayında yüzde 33 artmışken bu verinin doğru olmadığını Enflasyon Araştırma Grubu verileri göstermektedir. Grubun verileri Kasım ayı enflasyonunun Ekim ayına göre 9.91 arttığını göstermektedir.

Ürünlerdeki fiyat artışı ise tezgahlardakini yansıtmamaktadır. TÜİK'e göre Kasım ayında patates en fazla pahalının "12.ürün" olarak gösterilmektedir. Artış oranı ise yüzde 11.81 Fakat market fiyatları patatesin geçen aya oranla yüzde 60 arttığını göstermektedir. Zam şampiyonu olarak listeye giren patlıcanın ise sadece 24.82 oranında zamlandığını belirtmiştir. Fakat market fiyatları patlıcanın en az yüzde 40 zamlandığını göstermektedir.

TÜİK'in yayınladığı bu şaibeli verilere dair verileri yayınlamadan önce iktidardan onay aldığı, onay verilen çerçevede bilgilerin paylaşıldığı algısını doğrular niteliktedir. TÜİK, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nda yer alan 'Üretilen istatistiklerin, güvenilirlik, tutarlılık, tarafsızlık, istatistiki gizlilik, güncellik ve şeffaflık ilkelerine göre hazırlanıp uygulanacağı, açıklanan istatistiklerin kalitesinin ve ilkelere uygunluğunun değerlendirilebilmesi için gerekli tüm bilgiler ve resmi istatistik üretiminde kullanılan yöntemlerin kamuoyuna açıklanacağı' kanununa riayet etmemekte, verileri kamuoyundan gizlemektedir.

TÜİK'in görev ve sorumluluklarını hangi çerçevede yerine getirdiği, bu sorumlulukların halka şeffaf bir şekilde aktarılıp aktarılmadığı şaibelerinin giderilmesi için kurumun ve kurumun başında bulunan kişilerin araştırılması amacı ile Meclis araştırma komisyonu kurulmasını arz ederim.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Flanm
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	A. Dese
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	Callulu
4	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kemal
5	HABİP EKSİK	IĞDIR	Habip
6	OYA ERSOY	İSTANBUL	Oya
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	Nuran
8	ALİCAN ÖNLÜ	TÜNCELİ	Ali
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	Huseyin
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Remziye
11	RIDVAN TURAN	MERSİN	Ridvan
12	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	A. Koç
13	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ömer
14	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	Muazzez
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Erdal
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	Zeynel
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	Dilşat
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	Hasan
19	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	Murat
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	Ali